Brkalovy kapitoly.

(Píše Brkal Blátoslap.)

(Pokračování.)

...ika říká se, že na jih možno při... člověka nemajetného, kde si ... dopomoci k majetku. Uznávám to, ale trvá to dlouhá léta, než člověk ucbytí, pakli vše štěstěna pohádně láskou nezahrne. Ku př. ...k zde obdrží nejvýše $100 ročmzdy. Devět měsíců možno mu ...líti bos, zdali je toho milovní... Mimo nezbytného chininu, ...rý stojí se $16 pro člověka ročně, má mnoho času na výdaje. Přistím, že po zletém strádání zacho... $100. Za ty sobě koupí mulíka, ...me 10 akrů pozemku za roční ná... $4 z akru. Zasází prvé dva ...ry kukuřice a namočí škop bavlvého semene, by měl na pohnoje... a narýhuje sobě přeorané pole pro ...vlnu. K tomu se ožení, s manželkou obdrží krávu a tehán zaplatí ...oby s oddavkami spojené a domá... potřebný nábytek. Dvěma pra...e se veseleji. On ořezá do špice ...lší tyč, zarazí do tyče u špice ..., aby, když naň stoupne, do ze... ji zabodl a spůsobil tak pro se... ...ruhnou díru do země. Mladá ...ona věrně vypomáhá manželi. Ve...e se 10 zrn vymočeného semene, zastrčí do díry, načež je trochu ...rne zemí. Manžel nadělav děr, ...chá ovorati již větší kukuřici. ...kladný cultivator nevyplatí se ...upit a proto ovorává ze dřeva ...otoveným, českému háku podob...m a dvěma radličkama opatřeným ...ojem, jezdě s mulákem mezi řádmi. Za týden je hotov a manžel ...mezitím nevzešlou opět vysadila. ...Tak pracují společně až do konce ...vna, kdy bavlna jsouc již ve stro...: vzrostlá, mezi travou bujně ...toucí nezakrní. Kukuřice je už ...ozralá, má již klas ovšem ještě ...kký, ten však rychle dozraje i ...listků, vršíku neb chocholu nad ...em. Uřízneu se vršíky, zelené ...ky otrhají, dávají se na hromádka suší pro zimní krmivo mulíkokravičce a dáli pámbů, telátku. ...opadený však pro jih jest měsíc ...venec. Liják každý den odpo...ne, při čemž hřmí a blýská se, a ...nejhoršího, kukuřičné seno mok... a nutno je několikráte obraceti. ...tými lijáky rozvodněné řeky a ...oky vystoupnou a opět rychle ...dnou na normální míru v řečišti. ...to a bahno, různé vodou připla...é zdechliny počínají hníti a roz...jí po okolí zárodky malarické ...nice. Mladá žena uléhá a man...pěchá do města ku lékaři. Ten ...jede na koni, po obou stranách ...a maje léky, prohlédne nemoc..., připraví chinin a poroučí se, ...že peníze obdrží až po sebrání ...rodání bavlny. Nemoc trvá tři ...ny. Manžel mimo opatření ne...né ženy své svezl usušené seno ...uřičné, zarazil do země tyč ko... níž je pěkně urovnal a aby ...elo, ovázal. Jest to stoh 3 stopy ...kola a 6 stop vysoký.

Jest srpen, bavlna počíná kvésti, ...to radost pohlédnouti na krás...n květem poseté pole. Již zaví... se ořechy. Manželka sešívá 2 ...le 4—5 stop dlouhé, ze silného ...atna, již přišívá kšandu ku přeho...í přes rameno potřebnou ku ne...í pytle na těle, tu přijde soused... na návštěvu a vychvaluje, jakou ...dobrotou zapošíti sobě na zadní ...st bonetu tenké prkénko, an když ...člověk sehnut při sbírání a béře ...po řádku po slunci, nepálí toto ...k do hlavy. Mladá manželka vítá ...dostně tuto zprávu, vždyť jest tak ...lením hlavy soužená.

Bavlna bude brzo pukati a manžel ...někud churavý. Rozstůně-li se, ...de nucena sbírati zatím sama. ...nala by to sice ráda, jen kdyby ...bylo těch výloh za léky. Majíť ...vzato v obchodě za $60 na úvěr, a $30 vezme dojista lékař za vykonané návštěvy.

Manžel skutečně roznemohl se, ta tam jest bojark sila a svěžest mladosti. Při záchvatu zimnice uléhá na žárem sálající paprsky srpnového slunce. To skýtá jemu valnou úlevu. Barlna již puká a tu manželka mimo ošetření svého nemocného manžela s nutné práce domácí, pracuje neustavně při sbírání.

Manžel jest uzdraven teprv, kdy manželka sama dokončila první, jak se na jihu říká pik (first picking). Tu i on vydává se do bavlniště, zvolna věší pytel na bedra svá, však nastojte, ty jindy tak ohebné ruce nejdou tak rychle, nutno pracovati pomaleji. Za celý den natrhal pouze 30 liber, avšak lepší se to. Pracuje den ode dne rychleji. Již jest v domě plná komora na 1800 lb. bavlny se semenem, kterážto pravidelně vydá bal bavlny bez semene, neb vyčistěné.

Přivypůjčí se jeden mulák a zapřáhne do vypůjčeného od tehána vozu. Bavlna se naloží a spolu s dvěma sousedy jede se do džinu, kdež za pomoci obapolné džinař za 14. lb. bavlnu vyčistí. A nyní v tento čas jest na jihu živo. Náš mladý manžel prodal již tři baly přes 500 liber vážící, po 6¼ ct. lb., čili něco přes $30 bal. Zaplatil už na $40 dluhu; tři baly bude ještě míti, možno že i dokonce čtyry.

A tak se i stalo, odvezl zbývající 4 baly a splativ úplně dluh, má ještě čistých $110. Koupil sobě vůz a druhého muláka. Láme kukuřici, totiž klas i listy na hromádku, načež ji odveze již s párem ve svém povozu. Potkalť jsem jej, když prvně vezl ze své kukuřičné úrody do mlýna, psům na kaši a šibal významně se ušklíbl při slovu "psům". Domýšlel se patrně, že mu to věřím.

Obdivoval jsem se skutečně při pohledu naň těm jižním právům. Seděltě na jednom z muláků, oděn v nepromokavý žlutý plášť, v levé ruce otěže, a v pravé dlouhý karabáč. Get up! a švihl tatarem po hřbetu mulíka a zase po zadku dosti rychle neuhýbající se krávy, které z nedostatku sena nuceny jsou toulati se po cestách a lesích. Vycvičeny jsou dobře, mají-li potkati člověka, postaví se do řady jako vojáci, ku plotu. Bojí se tatara, neb řeménkového karabáče.

(Pokračování.)

Lešetínský kovář.

Před několika lety vydána byla v Praze úchvatná výpravná báseň Svatopluka Čecha: "Lešetínský kovář." Líčeno v ní ostrými tahy poněmčování českých dědin cizozemskými fabrikanty a vřelá láska lidu českého k řeči otců svých. Lešetínský kovář, vzor pravého Čecha, vzdoruje nahám poněmčovacím a zaplatí szdor svůj životem, neboť za poněmovately stojí mocné rameno "zákona a spravedlnosti." Báseň, psaná v slohu lehkém a přece úchvatně jímavém, způsobila veliký rozruch. Však ten trval na krátce! Vláda ji *zkonfiskovala!* Jen něco málo výtisků před konfiskací rozprodaných přišlo mezi lid.

Jsouce přesvědčeni, že přijdem vstříc přání každého milovníka ušlechtilé četby, vydali jsme se svolením spisovatele báseň tuto v plném znění konfiskovaného vydání. A v očekávání tom jsme se nemýlili. Během prvého roku vybráno prvé vydání, skrovné ovšem, a uspořádali jsme vydání druhé, v mnohem lepší a dokonalejší úpravě a větším formátě než bylo prvé. Báseň tvoří knihu o 88 stranách a prodáváme ji po 25c. Do Čech, se zaručením za 50 centů, z druhého vydání (ana kniha valně těžší) za 65 centů.

Adresujte:
Pokrok Západu Omaha Neb.

Severův Olej sv. Gotthárda jest nejlepší domácí mazání proti revmatismu.

V residenci království havajského.

Z cesty kolem světa vypravuje: Josef Kořanský.

Dne 18. září o 10. hodině dopolední dotekly se naše nohy poprvé půdy polynéské. Hlava nám šla kolem, když viděli jsme věci i osoby, ostrovní ty končiny světa vyznačující. Již z korába mohli jsme se obdivovati plaveckým kouskům, kteréž Kanakové, domorodci polynéští, tak dovedně před cizinci za malé zpropitné provádějí, ponořujíce se střelhbitě za vrženým penízkem a vítězně vynášejíce jej z modravých hlubin přes všechen strach, že stanou se obětí žraloků.

Nábřeží oživeno bylo četnými Havajany i Havajankami, původu polynéského i amerického.

Havajanky domorodé přišly v bílé košili, nazývané holoku. Dosahovala jim od krku až po kotníky. Hlavu měly ověnčenou oranžovými květy. Bělostné zuby jejich leskly se jako perleť, ohnivý žár plál jim z černých očí, pleť třpytila se jak bronzové tělo Afrodity, vlasy jak by byly z ebenu. Scházel jen obvyklý pozdrav jejich: Alohaoe, t. j. miluji tě.

Muži byli oděni po evropsku, jen někteří měli jenom pouhý opasek, u starých Havajanů výhradně nosívaný. Slaměný klobouk jejich věnčila páska z pavího pera.

V tvářích obou, Kanaků i Kanačanek, jak se původní obyvatelstvo samo nazývá, zračila se dobrosrdečnost a veselá nálada. A ta prý nikdy jim neschází. Nevypadali však tak jenom za návštěvy naší, ale vypadají prý tak vždycky. Zvláště Kanačanky bývají den co den svátečně rozjařené a skotačivé, zvláště když jako nymfy pobrávají si v rozpěněných vlnách při útesech korálových, anebo když letmo vyjíždějí si do přírody na malých koních, neznajíce žádné práce hmotné, ani namahání duševního.

Z ostatních Havajanů bylo nejvíce Američanů, kteří moc nad havajským královstvím v rukou mají, rozhodujíce nad budoucností jeho. Ale vlastní práci hmotnou vykonávají tam Číňané a Žaponci, jakožto hledaní dělníci při pracích plantážních. Vždyť počítá se, že ze všeho obyvatelstva souostroví havajského, jež odhaduje se asi na 95,000 duší, vypadá na Číňany 15½ tisíce, na Žaponce asi 12½ tisíce, vedle 35 plnokrevných a vymírajících Kanaků. Teprvé po Žaponcích následují přistěhovalí Portugalci a j.

Anglosaský živel opanuje tam jednou celé území, ale bez přičinlivých dělníků čínských a žaponských nebylo by se dospělo v souostroví havajském k těm znamenitým výsledkům hospodářským, k nimž je Asiaté více a více povznášejí.

Koráb "Čína" měl odplouti do Jakohamy po zastávce několikahodinné, ale pro množství Žaponců, kteří v Honolulu vstoupili na loď, vracejíce se z plantáží třtinových do své vlasti, mohl vydati se na další námořskou pouť teprvé až druhého dne.

Přes všechen příval nově přibylých cestujících je v přístavišti honolulském větší ticho a pořádek, než kdekoli jinde.

Příchodem lodi od břehů kalifornských neb od pevniny australské a od luzných ostrovů žaponských každý Havajan nedočkavě vítá poštu, kteráž až dosud jenom jedině spojuje havajské souostroví se vzdálenými světy, ježto podmořský kabel telegrafický až posud Tichým oceánem položen není.

Několik slušných povozů, které loď v přístavišti očekávají, nabízí se cizinci ke službám a k projížďce po městě a po okolí. Ale drze nejsi v přístavišti honolulském nikdy obtěžován.

Pěšky nastupujeme cestu do residence království havajského, ubírajíce se z počátku mezi skladištěmi, potom ulicí, jejíž jméno "Fort Street".

Ta má pěkné kamenné budovy s četnými krámy po americku zařízenými. V některých mají banky a agentury své sídlo.

Láva a korále lámané v blízkých útesech jsou v Honolulu stavebním a dlažebním kamenem. Z obou hornin dělá se hodně prachu.

Brzy přecházíme železnou kolej, po níž jezdí honolulská tramway. Vypadá po orientálsku. Do vozů zapřahují se mezkové. Vozí se v nich hlavně domorodci Kanakové, potom Číňané a Žaponci. Pestrá ta společnost byla rozmnožena námi dvěma Čechy.

Honolulské panstvo, a takovým je v Honolulu každý Američan, vyjíždí si na procházky ve vlastním voze nebo na vlastním koni.

Konati delší procházky pěšky nebývá tam ani zvykem, ani příjemným sportem. Poslední jsme také zkusili, ale nikomu neodporučujeme. Teplota 32 st. C nehodí se k tomu. Nejteplejší město jest tu srpen s průměrnou teplotou 25·6 st. C, nejstudenější leden s 21 st. C.

Proto vykazuje Honolulu vzhledem k počtu obyvatelstva asi třikráte tolik ekvipáží, nežli mají hlavní města evropská. I v tom zračí se amerikanismus na havajských ostrovech se šířící.

Koně, jež Havajané užívají, nejsou původu domácího. Přiveženi tam byli asi před sto lety tak jako skot, jemuž domorodí Kanakové z počátku puaá-pepeé aúhaó říkali, t. j. prasata s velikýma rohama. Bylť vepř Kanakům znám ode dávných časů a minulost jeho je nepochybně tak stará, jako jest obydlení havajského souostroví nynějším západomalajským plemenem.

Jako jiní, kteří s "Čínou" přijeli do Honolulu, tak i my řídili jsme své kroky k poštovní budově, abychom z residence havajské Polynesie poslali písemné pozdravení do vlasti.

Pošta byla v pravém slova smyslu obležena. Cizinci cpali se k oknům, aby jako náruživí filatelisté rozhojnili své sbírky o vzácný přírůstek havajských známek poštovních, domácí pak zvědavě čekali na čerstvé zprávy "Čínou" do hlavního města říše havajské před chvilkou právě přinešené.

Tehdy byl po havajských známkách, kteréž, mimochodem řečeno, vyrábějí se v New Yorku, shon veliký, větší nežli kdy před tím. Bylyť známky přetištěny razítkem zatímné vlády (Provisional government) americké, kteráž po palácové revoluci správy v zemi se ujala. Tím nabyly i havajské známky vůbec větší vážnosti, ježto bylo málo naděje, že by království havajské mohlo žíti i na dále. Zvláště hledány byly poštovní známky dvoucentové s podobiznou krále Kalakaua.

Za naší návštěvy přinesl honolulský list "The Havaiian Star" tuto zprávu: "Všecky dvoucentové známky s růžovým koloritem a s obrazem krále Kalakaua koupil od zdejší pošty J. Edgen za $3000."

Zkušení filatelisté tvrdili, že mr. Egden pochodí při tom obchodě dobře.

Z pošty spěchali jsme do ulice, jejíž jméno "Hotel Street." Pátrali jsme po cukrářské firmě Hart & Co. Majitelem jejím jest náš krajan Steiner od Plzně pocházející a mající za ženu Pražanku. K nim přidružuje se v Honolulu třetí náš krajan Ambler z Merklína, který fouká statečně do altového pozounu a jakožto hudebník celého světa 'zběhlý' přispívá svým nástrojem k obveselení mysli honolulské elity, pro níž vydržuje se hudební sbor pro polynéské poměry dosti dobrý. Kapelníkem jeho je Němec Berger. Jemu podařilo se vychovati i Kanaky na dobré hudebníky, z nichž tamnější kapela se většinou skládá.

(Pokračování.)

— Po pokusech letech, co se Perry Davis's Pain Killer nalézá v trhu, dosud žádný avšak nevyšel na nejlepší domácí prostředek proti všem bolestem.

Každá rodina ve Spojených Státech ví, že Severův Balsám pro plíci nedouhy jest nejlepším prostředkem proti kašli.

Dr. E. Holovchiner
ČESKY LÉKAŘ.
Office na rohu 15. a Howard ul., Shoppy's Block, čís. dveří 210.
OMAHA . . . NEBR.
Čís. telefonu 1438.
přijímá k ordinaci od 10 do 12 ráno, od 3—4 odpol. a od 7—8 večer.
Obydlí v čísle 1619 Center ulice.
Telefon v obydlí 1674.

Dříví. Latky, šindel, stavební papíry vše do oboru stavebního materiálu patřící prodáme vám za **nejnižší velkoobchodní ceny** a ušetříme vám peníze, poskytnete-li nám příležitost. Zvláštní pozornost věnuje se objednávkám od farmerských aliancí a jiných rolnických spolků, kteří chtějí ušetřit peníze.
Union Lumber Co., Winona, Minn.
Když píšete, zmiňte se o tomto listu. 1Ma8r

BUGGY $45.00 Kožený, čtvrtový svršek, zaručený na 2 roky. Vyrovnají se jiným, které stojí $75. Po mnoho roků uspokojovaly každého, jak ti, kteří dosvědčí. My jsme jediní vyrabitelé, kteří zaručíme zboží vám k prohlédnutí, tak že může být vráceno, pakli jej neshledáte takovým, za jaké je prodáváme a my zaplatíme všechny útraty. Cenník zašlem s radostí na každou adresu zdarma. T51H3c—6m
PIONEER MFG. CO., Columbus, Okio, U. S. A.

Nabruste si
talířové brány, ovorávače, sklízeče kukuřice, pluhy, rýče, motyky, sekery a kosy pomocí
"CHICAGO TOOL GRINDER".
O cenu a popis pište na:
CROY MFG. CO.,
t7b-3m Jackson St. & 5th ave., Chicago, Ill.

Všichni doznávají,
že každé děcko mělo by býti hudebně vzděláno. A mnozí nevědí, jak začíti. Budete míti dobrý začátek, když koupíte
"MASON & HAMLIN"
PIANO neb ORGAN.
Prof. V. HLAVÁČ, soudce na světové výstavě a ředitel české konservatoře v Petrohradě, přiřknul jim
nejvyšší cenu.
Prodáváme přímo obecenstvu při cenách nejnižších. Pište si o cirkuláře a podmínky. Nic vás to nestojí.
Geo A. Sanborn,
hlavní jednatel,
T8-Hxm3 McCAGUE BLDG., OMAHA.

FARMEŘI VE VALLEY COUNTY
POZOR!
Peníze k půjčení máme na pozemkový majetek při nejnižších úrocích. Přijďte a vyjednávejte s námi.
Naše úřadovna jest
v 3. dveř. záp. od obchodu Milfordova.
CLEMENS BRATRI.
6T3m

SEVERŮV
KRVEČISTITEL
odstraňuje nečisté látky z krve, léčí nemoci krevní, kožní vyrážky, boláky na nohou, vředy, svrab, unavenosť, ospalosť a jest zvláště výtečný lék **pro jarní nemoci.**
Cena $1.00.
Na prodej ve všech lékárnách.
Nemoci ledvin a jater,
nezáživnosť, trudnomyslnosť, nepravidelnosti v močení, vodnatelnosť, **řezavku,** močový kámen, zánět ledvin jistě vyléčí
SEVERUV SILITEL
ledvin a jater